

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 293

Maribor, torek 29 decembra 1931

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Vrnitev kralja in kraljice

S KRALJEVO DVOJICO STA PRISPELA TUDI PRINC PAVLE IN PRINCESSA OLGA. — SPREJEM NA KOLODVORU.

BEOGRAD, 29. decembra. Z Orient-Simplon-Expressom so se danes dopoldne vrnili iz Pariza v Beograd kralj Aleksander, kraljica Marija, princ Pavle in princesa Olga v spremstvu ministra

dvoja B. Jeftića. K sprejemu na kolodvoru je prišel ministrski predsednik Peter Živković z več ministri.

Po sprejemu so se člani kraljevskega doma odpeljali na dvor.

Japonci zasedejo Činčou

KITAJCI SE PROSTOVOLJNO UMAKNEJO? NOVI BOJI V MANDŽURIJI.

MUKDEN, 29. decembra. Tu se splošno pričakuje, da bodo japonske čete že danes ali jutri zasedle Činčou, in sicer najbrže brez boja. V ta namen se vrše tajna pogajanja s Kitajci. Šef generalnega štaba činčouskega guvernerja Čang-Hsijang, general Jung-Sen, je naskrivaj odpotoval v Peking, kjer se je udeležil vojaške konference, na kateri se je razpravljalo o umaknitvi kitajskih čet iz Činčou za Veliki kitajski zid. Ker je prevelik nasprotnik Japoncev, se v Činčou ne bo več vrnil; zamenjal ga bo ge-

neral Čang-Co-Sijang. General Čang-Hsijang, činčouski guverner, pa bo japonske pogoje najbrže sprejel in ostal na svojem mestu. Na bojišče so včeraj prispele nove japonske čete.

LONDON, 29. decembra. Po poročilih iz Mukdena, se bijejo pri južnem odseku železnice Mukden—Antung novi srđiti boji. Vse brzojavne in telefonske napeljave so uničene in podrti so tudi mostovi. Japonci trdijo, da jih je napadla iregularna kitajska vojska.

Novi nemiri v Indiji

GANDHI ZOPET DOMA. — KRVAVI SPOPADI MED RDEČESRAJČNIKI IN ANGLEŠKO POLICIJO.

BOMBAY, 29. decembra. Včeraj se je povrnil iz Evrope Gandhi. Na prihod parnika je čakala velika množica. Ko je stopil Gandhi na suho, je najprej objel svojo ženo, a ni spregovoril besede, ker je ponedeljek njegov dan molka. Enako molče se je pozdravil s prijatelji, voditelji kongresa. Nato so se mu poklonile razne ženske deputacije, ki so mu izročile šopke cvetja. Na Gandhija je čakal poseben okrašen avto, toda Gandhi se je odpeljal domov v navadnem avtu.

BOMBAY, 29. decembra. V severozapadnih obmejnih krajih Indije se širi novo gibanje za neodvisnost in nepo-

slušnost. V Pešavaru je bil aretiran vodja takozvanih rdečih srajc Abdul Chaffar Khan in 17 njegovih somišljenikov. Med komunističnimi rdečesrajčniki in angleškimi policijskimi četami je prišlo do srđitih spopadov. Pri prvem spopadu je bilo enajst komunistov ubitih, petdeset ranjenih. Pri drugem spopadu so čete streljale na veliko množico komunistov; število žrtev še ni znano. V šestih okrajih je bilo aretiranih okoli 400 oseb. Vlada je izdala zelo stroge naredbe, da se udušijo nemiri. Posebna nagla sodišča so obsodila doslej 148 oseb, vsak na šest mesecev zapora.

DOMINION NEW FOUNDLAND PRED BANKROTOM.

OTTAWA, 29. decembra. Angleški dominion New Foundland je neposredno pred državnim bankrotom. Vlada bo na dan Novega leta razglasila splošni moratorij. Polom je povzročila splošna svetovna gospodarska kriza, ki je onemogočila vsak izvoz, od katerega je New Foundland živel. Vlada je hotela preprečiti katastrofo s prodajo severnega dela otoka Labradorja. Ponudila ga je v nakup Kanadi za 125 milijonov kanadskih dolarjev, a brez uspeha.

New Foundland je velik otok vzhodno od Kanade, ki tvori s sosednim otočjem in Labradorjem angleški dominion s samostojno vlado in parlamentom. V celoti meri okrog 400.000 kvadratnih kilometrov. Zaradi ostrega podnebja je redko obljuden. Vseh prebivalcev je komaj nekaj preko četrta milijona.

več, ker sploh ne bo še kaj braniti. Ali je ta nevarnost manjša nego vstajenje nemškega naroda k novim ciljem in njegova zahteva po enakopravnosti in razrešitvi prevelikih obveznosti?

To je zadnje in največje vprašanje, ki se dviga iz spora za varnost in razorožitve, reparacije in pametne določitve mej, — pravi Stegemann.

FRANCOSKO POSOJILLO ROMUNIJI.

BUKAREŠTA, 29. decembra. Rumunska Narodna banka je najela v Franciji kratkoročno posojilo v iznosu 1600 milijonov lejev. Posojilo se bo v prvi vrsti porabilo za omiljenje državne finančne krize, ki se je z nastopom zime in po dokončanem izvozu agrarnih produktov nevarno poostрила. Po preteku prvih treh mesecev se rok posojila lahko podaljša še za nadaljnjih šest mesecev.

POCENITEV SLADKORJA.

OSIJEK, 29. decembra. Tovarna sladkorja v Osijeku je dovršila svojo letošnjo kampanjo in izdelala 1140 vagonov belega sladkorja. Zaradi inozemske konkurence je tovarna sklenila znižati ceno konzumnemu sladkorju za 50 par pri kilogramu.

Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navalih, glavobolu, splošni slabosti vzemite jutraj na tešče kozarec »Franz Josefove« grenčice. Po izkušnjah, nabranih na klinikah za notranje bolezni, je »Franz Josefova« voda izvanredno doberodnelno odvajalno sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Sovietska zunanja politika

Predsednik sveta ljudskih komisarjev Molotov je izjavil v svojem govoru pred centralnim izvršnim odborom, da je sovjetska vlada pripravljena storiti vse, da se zasigura mir. Dogodke na Daljnem vztoku zasleduje vlada z največjo pozornostjo. Preiskovalna komisija, ki jo namerava odposlati v Mandžurijo Društvo narodov, bo interesom miru le malo služila. Ne sme se pozabiti, da ima tudi sovjetska Rusija v Mandžuriji »gotove interese. Sovjetska meja, je dejal Molotov s povzdignjenim glasom, poteka vzdolž Mandžurije. Mi smo sigurni, da bo naša junaška armada na Daljnem vztoku to mejo znala ščititi.

Te besede so izzvale viharo odobravanja, ki se je ponovilo, ko je Molotov citiral Stalinove besede: »Nismo lakomni tuje zemlje, a lastne ne odstopimo niti za ped!«

V nadaljnjem govoru je Molotov poudaril, da v sovjetski Rusiji vsled odklonitve sovjetskih razorožitvenih predlogov vlada pesimizem glede na uspehe razorožitvene konference.

Odnosaji med Rusijo in Francijo so se znatno zboljšali. Pogajanja s pariško vlado o že parafirani nenapadalni pogodbi so še v teku. Kar zadeva rusko-poljska pogajanja o enaki pogodbi, je upati, da bodo kmalu uspešno zaključena. V nadaljnjih svojih izjavanjih se je bavil Molotov tudi z odnosaji do Rumunije in je izjavil, da vprašanje pridružitve Rumunije k nenapadalni pogodbi še ni dozorelo.

Potem ko je omenil še prijateljsko razmerje z Nemčijo in z drugimi deželami, s katerimi obstojajo normalne pogodbe, je prešel Molotov na notranje-gospodarski položaj sovjetske unije in podal pregled čez minulo leto in izgled v leto 1932.

—0—

VELIKE JAVNE GRADNJE V SPLITU.

SPLIT, 29. decembra. Prihodnje leto spomladi se bodo gradila v tukašnjem pristanišču velika carinska skladišča, ki bodo stala več milijonov dinarjev. Istočasno se bodo gradile tudi nove stanovanjske hiše za carinike. V ta namen je določena vsota 3.400.000 Din.

LETOŠNJE ŽRTVE AMERIŠKE AVTOMOBILISTIKE.

CHICAGO, 29. decembra. Po objavljeni uradni statistiki se je pri avtomobilskih nezgodah v Zedinjenih državah v enajstih mesecih letošnjega leta smrtno ponesrečilo 37.000 ljudi.

BREZPOSELNOST V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

WASHINGTON, 29. decembra. Vojna urada za socialno skrbstvo Newyorka je sestavil referat o brezposelnosti in ga izročil državnim komisiji za proučevanje tega vprašanja. V referatu ugotavlja, da brezposelnost stalno in silno naglo narašča in bo treba storiti vse, da se položaj izboljša. V ta namen bo treba določiti najmanj 700 milijonov dolarjev. Obenem se bo moralo popolnoma prepo-vedati vsako nadaljnjo priseljevanje, brezposelni tuji pa se bodo odposlali v njihove države.

Francija in Nemčija

Znani švicarski publicist Hermann Stegemann, ki je zaslovel zlasti po svoji knjigi »Zgodovina svetovne vojne«, je izdal pravkar novo knjigo »Nemčija in Evropa«, v kateri podaja pregled o današnjem političnem položaju na evropskem kontinentu in izkuša postaviti perspektivo bližnje bodočnosti. Dasi stoji Stegemann s svojimi simpatijami na strani Nemčije, so vendar njegovi pogledi na splošno konstelacijo, ustvarjeno po mirovni pogodbi, in na vzroke svetovne krize dokaj objektivni, vsekakor pa zanimivi.

Stegemann dvomi o tem, da bi bila pri današnjem stanju, ki predstavlja prisilno stanje, odstranjena nevarnost vojne. Francija je mogla mirno podpisati Kellov pakt, ker ve, da je njena dominantna pozicija boljše zasigurana z mirom kakor pa z vojno, vendar ni s tem o značaju tega mirovnega stanja še ničesar povedano. So na delu višje sile, ki nam predočujejo neznosnost tega mirovnega stanja.

Francija ne dopušča, da bi se na versajski pogodbi kaj spremenilo. Dejansko pa je ta revizija že v teku. In sicer se je ta podzemna revizija porodila stoprav iz tiste negotovosti, v katero je versajska mirovna pogodba pahnila Evropo. Svetovna gospodarska kriza, ki se je zaostila v splošno kreditno krizo in omajala celokupni kapitalistični sistem, trese močnejše na versajski pogodbi kakor pa Nemci.

Zdaj imamo svetovno gospodarsko krizo, in treba je iz te stiske kako priti ven. Predlog predsednika Hooverja na enoletni moratorij je morda sposoben, da svetu odvzame breme, toda samo tedaj, če se zbrisajo vsi dolgov.

Ni samo Nemčija izgubila vojno, izgubili so jo vsi, tudi neutralsci. Da prodre to spoznanje splošno pri vseh, dotlej utegne preteči še veliko časa, ampak prodrlo bo to spoznanje. Če pa se bo zgodilo to šele, ko bo že prepozno upostaviti red v Evropi, ne da bi se zrušil pri tem svetovni red, to bo pokazala bodočnost...

Stegemann je mnenja, da ima Nemčija pravico zahtevati, da se problem reparacij v zvezi s problemom vojnih dolgov definitivno razčisti in spravi iz sveta. To bi bilo dobro delo tako na Nemčiji, kakor na Evropi in sploh za ves v strahu trepetajoči svet. Hooverjev predlog je začetek, ne sme pa biti zadnji poizkus, da se pridobi s tem časa za Youngov načrt o novi razdelitvi bremen.

Evropa ima samo še izgubiti časa, ne pa ga pridobiti. Pridobljeni čas je v takih okoliščinah vedno izgubljen in zapravljen čas. Komunistična svetovna revolucija, ki preži v ruski steni, more samo tedaj upati, da pride do svetovne vojne, če bo osiromašenje srednje Evrope že tako daleč dospelo, da komunistem tam ne bo našel nobenega odpora.

Nekaj opazk h kritiki hišnih posestnikov

PROBLEMI OBČINSKEGA GOSPODARSTVA. — NAJEMNINE NAD ZLATO PARITETO. — OBRESTI DENARNIH ZAVODOV.

Razprave in kritike na zborovanju hišnih posestnikov v nedeljo dopoldne so jasno pokazale, da presoja gospodje vse javne probleme, posebno pa proračun mestne občine, s silno ozkosrčnega in enostranskega stališča. Njihova kritika mestnega proračuna bi bila morda upravičena v tako ostri meri samo tedaj, če bi se s črtanjem nekaterih izdatkov na eni in nekaterih davščin na drugi strani dal zares rešiti splošni mariborski gospodarski problem. Toda ta problem je vsekakor mnogo bolj kompliciran.

Z redukcijo izdatkov do samih golih potreb občinske administracije bi se sicer res prihranili milijoni, a posledice, ki bi temu sledile, bi bile še dosti težje kakor so sedanja davčna bremena. Mariborskemu delavstvu, ki je že itak slabo zaposleno in plačano, bi se odtegnili še tisti zaslužki, ki jim jih mestna občina nudi s svojimi investicijami in drugimi gospodarskimi akcijami. Z redukcijo prejemkov bi konzumna moč uradnikov in nameščencev še bolj padla in vse to bi trgovci, obrtniki in ne naposled tudi hišni posestniki, kmalu bridko občutili. Interesi vseh stanov so tesno medsebojno povezani, a na to so gospodje v svoji kritiki popolnoma pozabili.

Prav tako je popolnoma neupravičen njihov protest proti uvedbi davka na najemnino nad zlato pariteto. Ta najemnina je danes, ko so vse druge cene ka-

tastrofalno padle, eden glavnih vzrokov socialne bede po naših mestih in industrijskih krajih. Do prepričanja, da ni z ničemer več utemeljena in upravičena, niso prišli le najemniki, ampak tudi mnogi sociologi, gospodarstveniki in državne oblasti. Upoštevati je treba namreč poleg drugega tudi to, da so se stare hiše že davno amortizirale in da po večini niti ne nudijo onih udobnosti, ki bi se pri tako visokih najemninah lahko zahtevale. Lastniki novih hiš pa tudi nimajo pravice zahtevati, da bi se jim stavbe amortizirale že v nekaj letih.

Edina upravičena kritika na vsem zborovanju je bila izrečena glede na obresti denarnih zavodov. Pogrešana je bila le v toliko, v kolikor so se omenjali samo nekateri denarni zavodi, in ne vsi. Izrečena bi pa morala biti na drug način, kajti nihče ne more zahtevati od posameznega denarnega zavoda ali pa le od zavodov v enem samem mestu, da znižajo obrestno mero, med tem ko ostane drugod nespremenjena.

Po vsem tem je bil nedeljski nastop hišnih posestnikov proti mestni občini, občinskim nameščencem, denarnim zavodom in najemnikom temeljno zgrešen. S tako enostransko kritiko se sedanja gospodarska kriza in zmeda samo še povečuje, nikakor pa ne rešuje. Mestni občinski svet bo pa znal svoje stališče že sam braniti.

Meščan.

Skrb mestne občine za brezposelne

Mestna objina skrbi po svojih finančnih močeh tudi za brezposelne. Število teh od občine podpiranih znaša momentano 129 brezposelnih. Podpore so deležni le v mesto Maribor pristojni delavci, ki niso izgubili dela po lastni krivdi in ki predložijo potrdilo borze dela, da v desetih dneh niso dobili zaposlitve. Kvalificirani in organizirani delavci uživajo podporo petdeset dni po 15 Din na dan in po 5 Din za vsakega rodbinskega člana izpod šestnajst let. Neorganizirani in nekvalificirani delavci pa dobivajo nekoliko manjšo podporo.

Uradne ure na magistratu.

S 1. januarjem 1932 se spremenijo na mestnem magistratu uradne ure in sicer od 8. do 13. in od 15. do 17. ure. Stranke se sprejemajo le dopoldne od 8. do 12. ure. Mestni župan pa sprejema ob pondelkih, sredo in petkih od 11. do 12. ure.

Nov grob.

V nedeljo jutraj je preminula v Murski Soboti gospa Ana Gregorčeva, so-proga zdravnika dr. Albina Gregorca. Pogreb srčnodobre žene in matere je bil danes popoldne. Bodi ji ohranjen blag spomin, preostalim naše sožalje!

Smrtna kosa.

V Strmi ulici 11 je preminul včeraj 67letni upokojeni kazniški paznik g. Primož Pucelj. Pogreb bo jutri ob pol 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju. — V visoki starosti 88 let pa je umrl snoči v Magdalenski ulici 19 upokojeni progovni nadzornik g. Peter Langer. Pogreb bo v četrtek ob 16. uri na magdalenskem pokopališču. Svetila jim večna luč, preostalim naše sožalje!

Glasbena Matica.

Pevski zbor ima drevi skupno pevsko vajo.

Mestno kopališče

bo ta teden kakor navadno odprto od 9. do 18. ure. Na novega leta dan bo kopališče zaprto.

Iz okrajnega cestnega odbora.

Proračunsko sejo bo imel mariborski okrajni cestni odbor 30. t. m. ob 10. uri v svoji sejni sobi.

VELIKA KAVARNA — Dancing-Boulevard vinska soba
Najlepši Silvestrov večer!

Kabaret — Variete — Bitka s serpentinami
3 GODBE! — Mnogo iznenadenja — 3 GODBE!

Sprejem gojenk za otroške vzgojiteljice.

Vodstvo državnega zavoda za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani sprejme 15 gojenk za otroške negovalke in vzgojiteljice. Učna doba traja eno leto. Pouk je teoretičen in praktičen. Tečaj se prične 1. februarja 1932. Prošnje za sprejem morajo prosilke vložiti na vodstvo zavoda najkasneje do 20. januarja.

Sadlarska in vrtnarska podružnica za Maribor in okoliš

bo imela svoj redni občni zbor v sredo, dne 6. januarja ob 9. uri dopoldne v vinarški in sadlarski šoli z običajnim dnevnim redom. Po zborovanju bo predaval ravnatelj Priol o novjših izsledkih v razvoju korenin pri sadnem drevju ter naukih, ki slede iz tega za praktičnega sadjarja. K obilni udeležbi so vabljeni člani in drugi zanimanci. — Odbor.

Na jugu huda zima in topla pomlad.

Po vsej južni Srbiji je pritisnil hud mraz, kakor ga v teh krajih že zdavnaj ne pomnijo. V Skoplju je bilo včeraj 19 stopinj pod ničlo. Hud mraz traja že skoro teden dni. Na jadranski obali pa je lepo pomladansko vreme.

Težka avtomobilska nesreča v Št. Ilju.

V soboto popoldne se je dogodila pred županovo hišo v Št. Ilju v Slovenskih gorah težka avtomobilska nesreča. Osební avto graškega puškarija Avgusta Orechowskega, ki je hotel s svojo družino k sorodnikom v Maribor, se je z vso silo zaletel v avto zagrebškega industrialca Avgusta Rotha. Udarac je bil tako silovit, da se je avto Orechowskega do nerabnosti razbil, pa tudi težka Rothova limuzina se je znatno poškodovala. Pri karambolu je bila ranjena samo hčerka g. Orechowskega, vsi ostali pa so po čudežnem naključju odnesli zdravo kožo. Vendar tudi rana deklice, ki ji je drobec šipe razrezal lice, ni prehuda. Zelo velika je pa materialna škoda. Nesrečo je povzročil šofer graškega avta, ki menda in poznal našega cestnega reda in je vozil po levi, namesto po desni strani.

Krvav spopad na državni meji.

V soboto zvečer je prišla v Sladki vrh ob Muri skupina fantov iz avstrijskega Lichendorfa in popivala z domačini v znani Šefovi gostilni. Avstrijski in naši fantje so se sprva dobro razumeli, ko jim je pa alkohol zmešal glave, so se najprej sprli in nato stekli. Gostilničar je razgrajče pogljal na cesto, kjer so se v temi še nadalje obdelevali s pestmi in z noži. Pri tem je nek Avstrijec zabodel z nožem v hrbet 18letnega Ivana Weingerla iz Ceršaka in ga nevarno ranil. Prvo pomoč je ranjencu nudil šentiljski zdravnik dr. Bačar.

Umetniška galerija ali ubožna akcija?

V »Večerniku« se je pričela diskusija o ustanovitvi umetniške galerije za Maribor in že od dveh strani izrekla potrebo, da seže mesto v žep (davkoplačevalcev kajpak) in nakupi slike in jih obesi v primerne prostore. Res, taka galerija je kulturna potreba. Ali zanjo je treba dveh stvari: prvič, umetniških del, Rokó na srcé, — prišel bi s svojo vestjo v težak spor, ako bi bil moral odbrati iz razstave »Brazde« kako delo za galerijo; še sicer je bila ta razstava (ki je od povojnih najšibkejša) silno skopa na dobrih delih, kaj še-le na tako dovršenih, kot smejo v trajno razstavo, javno galerijo. Umetniki naj si najpoprej ustvarijo ustaljeno umetniško torišče, tradicijo svojstvenega ustvarjanja, ki bi upravičevalo posebno galerijo v Mariboru, ločeno od ljubljanske. Drugič je treba, da so razmere vsaj malo normalne. Ali bomo res dajali denar za to stvar, ki res ni nujna, ko vedno huje stiska gospodarski propad, ki zlasti pri občini postaja občuten?

Slikarska muza naj čaka na streho tako dolgo, dokler je ne bodo imele stotine revežev, ki se z bolnimi otroki stiskajo v barakah, podstrešjih, kletih, ali ki morajo preplačevati najemnine in stradati; dokler se brezposelnost vedno huje širi med delovnimi ljudmi! Umetniki,

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Torek, 29. decembra. Zaprtó.
Sreda, 30. decembra. Zaprtó.
Četrtek, 31. decembra. Zaprtó.
Petek, 1. januarja ob 15. uri »Zemlja smehlja«. — Ob 20. uri »Viktorija in njen huzar«.
Sobota, 2. januarja ob 20. uri »Kralj na Betajnovi«. Znižane cene. Zadržljč.

Na novega leta dan bosta dve operetni predstavi: popoldne Leharjeva melodijozna opereta »Zemlja smehlja«. Zvečer ob 20. uri pa bo druga ponovitev Abrahamove »Viktorije in njen huzar«, ki bo gotovo zopet napolnila gledališče.

Gospodinjska šola v Št. Jurju ob j. ž.

Na banovinski kmetijsko-gospodarski šoli v Št. Jurju ob juž. železnici se otvorí 18. januarja 1932 prvi kmetijski gospodinjski tečaj, ki bo trajal 7 mesecev t. j. do 15. avgusta 1932. Namen šole je izobraziti dekleta srednjih in malih posestnikov za dobre kmečke gospodinjice, jim vcepiti veselje do kmečkega dela in jih ohraniti kmečki hiši. Zato se sprejemajo v šolo samo kmečka dekleta. Pouk obsega poleg drugega zlasti teoretično in praktično poljedelstvo, živinorejo, mlekarstvo, vrtnarstvo, kuhanje, šivanje, pranje itd. Učenke stanujejo v zavodu, kjer imajo šolo in vso oskrbo. Celotna oskrbina znaša za označeno šolsko dobo 2800 Din. V upoštevanja vrednih slučajih se oskrbina na prošnjo staršev (varuha) pridnim in revni učenkam zniža. Oskrbitina v znesku Din 2.800 plača učenka, odnosno starši (varuh) v treh enakih obrokih in sicer prvo tretjino pri vstopu, drugo po preteku treh mesecev, tretjo pa po 5 mesecih. Dekleta, ki hočejo vstopiti v kmetijsko-gospodinjsko šolo, morajo izkazati, da so: 1. stare nad 16 let (krstni list), 2. dovršile osnovno šolo (šolska izpustnica), 3. moralno neporečno (nравstveno izpričevalo), 4. predložiti obvezo staršev oziroma varuha, da plača vse stroške šolanja v zmišlu določil pravdnika, 5. predložiti premoženjski izkaz. S temi podatki in potrebnimi prilogami opremljene, pravilno kolkovane (kolek 5 Din) prošnje za sprejem naj se vpošljejo najkasneje do 30. decembra t. l. vodstvu banovinske kmetijsko-gospodinjske šole v Št. Jurju ob južni železnici.

Iz Poljčan

V znamenju krize. Tukajšnja tovarna upognjenega lesenega pohištva Anton Kobližek, ki je po svojih prvovrstnih izdelkih znana tudi v inozemstvu, je pred dnevi popolnoma ustavila svoj obrat. — Tako je na žalost spet mnogo našega delavstva brez zaslužka.

Sport

Mariborski smučarski klub priredi 24. januarja 1932 pri Ruški koči vztrajnostno tekmo na daljavo 50 km, ki bo vodila preko krasnih predelov Pohorja. Start in cilj je določen na 7. uro 30 min. pri Ruški koči. Ta tekma je največja, kar jih je bilo v naši državi in vzbuja že zdaj veliko zanimanje. Poleg naših tekmovalcev se bo udeležilo tudi večje število inozemskih tekmovalcev ter se borilo skupno za dosego čim boljšega rezultata. Ker bo ta tekma pred tekmo za prvenstvo države, lahko računamo, da bo našla večji odziv naših tekmovalcev. Posebno zanimanje na teritoriji zagrebškega, ljubljanskega in gorenjskega podsaveza, a tudi mariborski ima dober kader tekmovalcev. Trdka Meinel & Herold je poklonila krasen pokal, ki si ga more smučar osvojiti po dveh letih ali trikrat v presledku. Razen tega je predvideno 6 daril za najboljšo smučarje. Prijave za to tekmo sprejema Mariborski smučarski klub, Maribor, Jurčičeva ulica 3, urarna Stojec.

Slaba smučka sezona.

Božič je bil brez snega in smučarji so vsi nezadovoljni. Izostali sneg je prekrizal račune vsem tečajem. Pohorski dom ima na razpolago le nekaj kvadratnih metrov snega, Mariborska koča pošilja svoje tečajnike na Glazuto, iz Ribnice in iz Ribniške koče pa jih je polovica šla domov. Na hribih je toplo, na solcu kazal +38! Po dnevi se je vse cedilo, ponoči pa zmrazilo, tako da so vse pohorske ceste pokrite z gladkim ledom. V Ribnici nekaj tucatov polomljenih smučk, razprskane roke in bule na glavah, dve težji nezgodi tudi vmes. To bi bila nekaka bilanca žalostnih smučarskih božičnih praznikov.

Silvestrovanje na Pohorju.

Vsem onim, ki gredo na Pohorje posloviti se od starega leta, nujno priporočamo dereze. Vse pohorske poti so tako zaledenele, da brez derez ni mogoče naprejši in je hoja življensko nevarna. Toda tega naj se nikar nihče ne ustraši — dereze na čevlje, pa na veselo Pohorje silvestrovati.

Pritožba.

Zagrebški smučarji, ki so prišli čez praznike na Ribniško kočo, so se precej pritoževali nad nekaterimi smučarji, ki niso prišli na Pohorje se smučati, ampak — krokat. Pili in razgrajali so nekateri baje dolgo v noč in onemogločili vsem ostalim gostom vsako spanje. Tako početje moramo obsojati in v interesu procvita Ribniške koče bi bilo pač želeli, da SPD skrbi v bodoče za red v njej. Čez praznike naj bo v kočah vedno kak društveni funkcionar, ki naj pazi, da bodo gostje zadovoljni, in skrbi za red in mir.

JOŽE KOVIČ.

V tujino in nazaj

(Vtisi s potovanja Maribor—Praga—Dresden—Berlin—Hamburg.)

Spomini se križajo s spomini, misli z mislimi... Prve dni švigajo po glavah korak raket, zaletavajo se druga v druga, dokler se naposled ne utrudijo in umirijo v malomestnem in malomeščanskem, a udobnem ozračju ter umirjeno gledajo na prehojeno pot:

Zanimivo bi bilo primerjati vsa štiri gori imenovana velemesta. Dasi imajo vsa nekaj skupnega, je le velika razlika med posameznimi.

Praga!... Megleno zimsko jutro pred Wilsonovim kolodvorom. V električnih vozovih je še luč, a že se prebujajo mesta s polnim zamahom... Kam? Kamorkoli... na slepo! Kmalu dospem nehoti na obrežje Vltave, grem mimo impozantnega Narodnega divadla, se ustavim, gledam: arhitektonsko zelo naliči dunajski Državni operi, samo škoda, da gleda ponosna fasada v zaprto cesto. Na lepakih: »Hamlet — dijaška predstava, razprodano.« —

Ko stojč v dopoldanskih urah na slavnem Karlovem mostu, gledam v valove Vltave, prodno prvi solčni žarki izza

Nemščina na Pohorju.

V nedeljo sem jo mahnil na Pohorje. Obiskati sem hotel naše koče kar po vrsti, da ugotovim, kje je najlepše. Primaham jo mimo razglednega stolpa, ko zaslišim neke nemške komande, ki so me spominjale na bivše »Alpenjäger«. Ko stopim na travnik, vidim lepo skupino smučarjev, po vojaško v eno vrsto postavljeno. Pred njimi pa vodja, ki v slabi mariborski nemščini razlaga smučsko tehniko. Nič ne bi rekel, če bi bila to nemška družba. Če so Nemci, naj nemško govorijo. Ali bili so Slovenci in so dovolili, da jim Slovenec nemško raz-

Problem umetnih dijamantov rešen?

Berlinskemu kemiku, znanemu dr. Senfterju se je pred nedavnim posrečilo rešiti problem sintetičnih dijamantov, s katerim so se toliko bavili francoski, predvsem pa nizozemski kemiki, ki so na podlagi dolgih raziskovanj in eksperimentov proizvedli le mikroskopično majhne dijamante. Kemik Senfter trdi, da bo izdelal dijamante poljubne velikosti, čim bo imel na razpolago za to potrebna sredstva.

Njegove trditve čudno zvenijo, vendar moramo upoštevati, da je dr. Senfter kemik, čegar dosedanjí številni izumi so našli široko cesto v prakso. Njemu moramo biti hvaležni, da promeniramo po ulicah, ki jih sijajno razsvetlujejo električne obločnice.

O svoji iznajdbi pripoveduje sam takole: Moj postopek temelji na istem principu, kakor postopek Francoza Moissana, samo s to razliko, da se je meni posrečilo pripraviti vidne dijamante. Od tu pa do proizvajanja večjih dijamantov je samo kratek korak. Moj izum obstoja v koncentraciji mikroskopično majhnih kristalov, ki so pri taljenju še razdeljeni, pa jih lahko na ta način združim v večje. Prve poizkuse sem delal v Berlinu v svojem stanovanju in sem moral aparate na zahtevo hišnega gospodarja demontirati. V nekem štetinskem laboratoriju pa sem nadaljeval s poizkusi in tu se mi je posrečilo rešiti problem. Na žalost nimam sredstev, da si nabavim aparaturu, ki bi mi bila potrebna, da bi lahko dokazal to, s čemer se je bavilo toliko mojih prednikov — brez uspehov. Za svoje poizkuse vzamem do 300 gramov železa in neko kremenjakovo spojino. Oboje dam v grafitno posodo, vse skupaj pa v električno peč, kjer se razvija do 3000 stopinj visoka temperatura. Pri tej temperaturi se začne masa taliti in čim postane tekoča, namakam v maso ogljeno palčico. Približno po eni uri se oglje v masi raztopi.

Nato sledi procedura, ki je ne morem še izdati javnosti, ki pa ima to lastnost, da združi mikroskopično majhne dijamantne kristale v večje kosce.

Koncentrirani ogljikovi kristali so seveda še mehanični in ne kemični. Spo-

laga. Nismo nikaki šovinisti, vendar zahtevamo od slovenskega kluba, da nastavi slovensčine večšega učitelja in da naj ta predava slovensko! Pohorski dom je dom slovenskih magistratnih uslužbencev in ne kake nemške družbe. Mariborski smučarski klub namerava prirediti po prvem januarju še drug tečaj. Slovenski smučarji zahtevamo od kluba, da nastavi takega učitelja, ki nam bo slovensko predaval. Sicer pa predpisuje ZSS, da je vsak nastavljenec tudi v narodnem oziru neoporečen in klub, ki prireja tečaje, naj se po tem ravna. Čast vsakemu Nemcu, ali renegatov ne maramo več!

Smučar.

jeni so z rudo ali kamnom ter so se pretvorili v dijamante. Na posledku odstranim še železo ali kamen s pomočjo kisline. Na ta način dobieni dijamanti izgorevajo v ogljikovo kislino.

Ali bo izum kemika dr. Senfterja smogel pravi dijamant s prestola in zatemnil njegov dosedanjí sijaj, je vprašanje bližnje bodočnosti.

Preveč doktorjev

Dandanes jih je že povsod preveč, ker vse sili na univerze, dasi se dolgoletni študij malokomu res izplača; ampak najzlostnejšo sliko inteligenčnega proletarijata nam nudi Dunaj, kjer je na stotine doktorjev brez službe, brez kruha, brez eksistence. Naravnost strahotno štedilo jih je, ki so prisiljeni oprijeti se kakršnegakoli posla ali dela, da morejo vsaj živeti. In stradajo in upajo in čakajo, kdaj in kje se jim odpre kaka šansa. In čakajo leta in leta, da pridejo do kruha.

Redkokomu se posreči, da po končanih študijah takoj ali vsaj kmalu pride do službe, ker so vsi akademski poklici prenapolnjeni. Zdravnikov je menda že toliko, kolikor je pacientov, gotovo pa je več advokatov nego je pravd. Medicinci imajo naposled še nekaj izgleda, da dobijo kje na deželi skromno prakso, skoro nobenega upanja pa nima jurist, ki hoče priti v državno službo. Polno je doktorjev prava, ki leta in leta delajo na sodnji kot neplačani praktikanti in niso dosegli s tem drugega kakor ugodno kvalifikacijo za »morebitno« poznejše nameščenje.

Doktor filozofije še najprej pride do kakega učiteljskega mesta, ampak dosti jih je filozofov, ki so veseli, če dobijo zaposlenje kot navadni delavci, nočni čuvaji, cestni pometalci in tako in enako. Če postane ubogi dr. phil. časopisni kolporter, je to že kariera. Edini študij, ki ima še dokaj dobrih izgledov, je teologija. Duhovnikov namreč primanjuje, a kljub temu študira na bogoslovni fakulteti le malo dijakov. — znak, da mladega človeka današnje dobe duhovniški poklic nič prav ne mika.

Daru' te za pomožno akcijo!

boki tipičnih praških zvonikov, ko te na nemški meji vprašajo, če imaš veliko denarja s seboj. »O to pa to, tisto pa tisto«, se bolestno nasmejem in revizija je pri kraju.

Dresden. Draždane. Pred lepim modernim kolodvorom je velik »Wiener-Platz«, ki v nekem pogledu precej spominja na trg pred dunajskim glavnim kolodvorom. Čim stopiš nekaj korakov na desno, si na široki »Prager-Straße«, na obeh straneh obdani z baročnimi in vmesnimi modernimi stavbami, krasnimi trgovskimi lokali. Greš dalje pa »See-Straße«, zaviješ na širok »Potsplatz«, od tu si v nekaj minutah v enem najznamenitejših delov mesta: »Schauspielhaus«, njemu nasproti v čistem baroku zgrajeni sloveči »Zwinger«, onkraj »Zwingerja« lepo operno gledališče (drama in opera si gledata nasproti), takoj je poleg »Schlossplatz« z znamenito, v gotskem slogu imponujočo »Katholische Hofkirche«, in že si na »Augustus-Brücke«, pod oboki velikega mostu se valí široka Laba, po kateri vlačijo veliki tovorni parni vlačilci ogromne splave, pet, sedem naenkrat. Nehote se zopet spomniš Karlovega mostu v Pragi. Zvečer si ogledam predstavo v Schauspielhausu. Moliérovo »Misanthrop«. Lepa predstava izvrstni igravci. Dresden je znan po dobrih gledaliških močeh, in kar

Usoda starega spreobrnjevalca

Nad trideset let je zvesto služil Lovrenc svojemu gospodarju v nekem gradiču. Vse je častiljivega starčka spoštovalo in ljubilo. Zadnje čase ni več opravljal težjih del. Pregrinjal je mize in krmil ptičke v kletkah. Tako je preživel v miru in zadovoljstvu stari Lovrenc večer svojega življenja in ni pričakoval, da mu ga bo mlada gospodarjeva nečakinja zagrenila. Aneta je bila stara dvajset let in je polovico svojega življenja preživela v Parizu. Ko je prišla na grad, si je kmalu našla družbo kavalirjev. Bila je lepa in lahkoživa. Domači se za vse to niso brigali dosti. Aneta je uživala vso zlato prostost in delala po svoji glavi. Le staremu Lovrencu to ni bilo všeč. Vse njegove pridige in prošnje in vsi opomini pri lahkoživi Aneti niso nič zalegli. Prepričani so bili domači, da je ves trud dobrega Lovrenca zaman. Toda starček ni odnehal. Anetino obnašanje ga je silno bolelo.

Pa so se po mestu kmalu raznesle pikantne zgodbe o mladi Aneti. Raznesel jih je stari Lovrenc. Za vse to je naposled zvedela tudi Aneta. Poklicala je Lovrenca na zagovor, a stari ni ničesar tajil in ji vse zabrusil v obraz. Ob tej priliki pa je Aneta strahovito razžalila starega Lovrenca. Od takrat starček ni bil več vesel. Potrt in žalosten je hodil okoli in ni govoril več.

Nekega jutra pa Lovrenca sploh ni več bilo na spregled. S težko muko so odprli vrata njegove sobice. Močno je zadisalo po plinu. Na postelji je ležal starček — mrtev. Pred smrtjo je napisal na listič papirja: »Aneta me je smrtno razžalila, zato sem moral umreti!«

Popusti za posetnike Jadrana.

V zvezi s posebnimi popusti, ki jih je dovolilo ministrstvo saobračaja v zimski sezoni za obiskovalce Dalmacije, sta tudi »Jadranska in Dubrovačka plovidba« dovolili brezplačne vožnje na povratku pod naslednjimi pogoji: Te ugodnosti se lahko poslužijo inozemci kakor tuzemci, če potujejo od postaj, ki ne leže bližje morja kakor Karlovac oz. Sarajevo. Polovične vožnje se lahko poslužijo posetniki kakega kraja na Jadranu v času od 26. decembra do 17. januarja že po 5 dnevem bivanju, v času od 18. januarja do 28. februarja pa po 10dnevem bivanju. Bivanje na Jadranu si mora pustiti potnik potrditi od kake potniške pisarne. Ta popust velja samo za brze proge in za I. in II. razred. Posebni popusti so predvideni tudi za prehrano na parobrodih. Zelo znižane so tudi cene po hotelih vsega Primorja.

se tiče izbire repertoarja, v umetniškem pogledu večkrat prekaša berlinska gledališča, ki vse preočito hlastajo po — kasi... Škoda, da ni več časa za gledališča, škoda, da ni več časa za to lepo, belo mesto, ki je »kakor da bi ga iz skatljice vzel.«

Za Dresdenom — Berlin. Izstopivši na »Anhalter« kolodvoru, se razgledam po obsežnem »Askanišcher - Platzu«, vidim in začutim takoj ritem in tempo večmilijskega velemesta. In v mislih na Dresden, se ti zdi, kot da si bil pred nekaj urami v idiličnem, snežnem trgu. Stojim, gledam in čakam. Prtljaga je v garderobi, treba bo na lov za stanovanjem. Ne ganem pa se od kolodvora, kot bi čakal, da mi bodo na krožniku servirali sobo. Pa so mi jo skoro res. Za dobre pol ure sem imel že vso prtljago v stanovanju. (Omenim le to mimogrede, ker so me tako plašili zaradi sobe v B.) Urno se ocedim in kaj hitro se znajdem na »Potsdamer« in »Leipziger-Platzu«.

(Konec jutri.)

Pravi mož.

— Jaz sem že pol leta brez službe, gospod ravnatelj.

— Kaj pa ste?

— Posredovalec služb

Curren Bell:

Lowoodska sirota

Učiteljice so jo presenečeno pogledale.

»To sem storila na lastno odgovornost,« jim je stvar pojasnila in šla iz sobe.

Kmalu nato so nam prinesli kruha in sira in oboje razdelili med nas v veliko radost in uteho vse šole. Zdaj so nam ukazali: »V vrt!« Vsaka je nateknila grob slamnik s trakovi iz barvanega katuna in siv plašč iz debele volnine. Tudi mene so tako opravili in šla sem za strujo na plano.

Vrt je bil velik in okrožal ga je tako visok zid, da ni bilo prav nobenega vidika. Pokrita veranda se je dvigala ob eni strani in široke steze so okrožale srednji del, ki je bil razdeljen na nešteto gredic. Te lešice so bile namenjene gojenkam, ki so jih obdelovale; vsaka je imela svojo gospodinjo. Kadar so bile polne cvetic, so bile brez dvoma prav lepe, toda zdaj, v drugi polovici januarja, je bilo vse le zimsko zmrzal in rjava gnijava. Srhi so šli po meni, ko sem tako stala in se ozirala. Dan ni bil primeren za bivanje na prostem. Ni baš deževalo, a rumena mokra megla je vse zavijala v mrak. Tla so bila od včerajšnje plohe še vedno premočena. Jačje deklice so tekale po vrtu in lovile druga drugo, a več bledih in slabotnih se je jatilo in stiskalo radi zaščite in topline na verandi. Ko jim je bila gosta megla prodrla do drgetajočega telesa, sem čula med njimi zdaj pa zdaj suh kašelj.

Doslej še nisem bila z nobeno družico izpregovorila besede, pa se tudi ni nobena zame zanimala. Čisto sama in zapuščena sem bila; a takega čuvstva osame sem bila že vajena, to me ni preveč gnetlo. Naslonila sem se ob steber verande in se dobro zavila v sivi plašč; poizkušala sem pozabiti mraz, ki me je grizel, in neutešeno lakoto, ki me je mučila, in začela opazovati in razmišljati.

Moje misli so bile preveč meglene in razkosane, da bi bile omembe vredne. Niti zavedala se nisem prav, kje sem. Gateshead in moje prejšnje življenje se mi je gubilo v neizmerni dalji; sedanjost je bila nedoločna in čudna, o bodočnosti pa nisem mogla slutiti ničesar.

Ozrla sem se po vrtu, ki je bil podoben samostanskemu vrtu, in potem na hišo. Bilo je to veliko poslopje; polovica se mi je zdela siva in stara, druga polovica je bila še nova. Novi del je vseboval učilnico in spalnice, je imel obokana in omrežena okna in je bil zato sličen cerkvi. Na kameniti plošči nad vrati je bilo vklesano:

»Lowoodski zavod. Ta del je zgradila a. d. Naomi Brocklehurst iz Brocklehurst-Halla v tej grofiji. — Naj Vaša luč tako sveti ljudem, da vidijo Vaša dobra dela in slavijo Vašega Očeta, ki je v nebesih. Ev. Mat. 16.«

Vedno iznova sem čitala te besede. Čutila sem, da jim je treba razlage in nisem utegnila povsem dojeti njih smisla. Dolgo sem razmišljala o besedi »zavod« in poizkušala najti zvezo med prvim delom besedila in stihom iz svetega pisma; kar čujem, da nekdo tik mene kašlja, nakar se okrenem. — Blizu mene je ždela na kamnati klopi deklica. Sklanjala se je nad knjigo, ki jo je čitala z veliko vnemo. Od tam, kjer sem stala, sem mogla čitati naslov knjige — »Rasselas«, ime, ki se mi je čudno zdelo in ki me je zato privlačilo. Ko je obrnila list, me je pogledala in tedaj sem ji rekla:

»Je li Vaša knjiga zanimiva?«

Že sem bila odločila, da jo prosim, naj mi jo prihodnje dni posodi.

»Ugaja mi,« je odgovorila po kratkem presledku. »Kaj pa vsebuje?« sem spet vprašala. Sama ne vem, kako sem se drznila začeti pomenek s tujo mi deklico; ta čin se prav nič ni ujemal z mojo čudjo in mojimi navadami. Toda mislim, da je njena zabava našla v meni sočutno struno; saj sem tudi jaz rada čitala, a žal, iz večine le glupe in otročje stvari, resnih in stvarnih razprav pa nisem mogla prebavljati.

»Oglejte si jo,« je odgovorilo dekle in mi ponudilo knjigo.

Vzela sem jo. Kratek pregled me je uveril, da je bila vsebina manj zanimiva kot naslov. »Rasselas« se je zdel mojemu plitkemu okusu dolgočasna reč. Nič o vilah, nič o strahovih nisem našla v njej, nobene vsele izpremembe ni bilo najti na drobno tiskanih straneh. Vrnila sem ji zvezek; vzela ga je mirno, ne da bi zinila besede, in se je hotela zopet poglediti vanj. A še enkrat sem se drznila jo motiti.

»Ali bi mi znali povedati, kaj pomeni tisti napis na kamnu nad vrati? Kaj pomenita besedi »Lowoodski zavod?«

»To je hiša, v katero ste prišli prebivati.«

»In zakaj jo imenujejo »zavod?« Ali se kaj razlikuje od drugih šol?«

»To je nekaka dobrotvorna šola. Vi in jaz in vse družice smo revne učenke. Dejala bi, da ste tudi Vi sirota. Ali sta Vam oče in mati že umrli?«

»Oba sta že davno mrtva; prav nič se ju ne spominjam.«

»No, vse te deklice so izgubile enega ali oba roditelja, in ta hiša je zavod za vzgojo sirot.«

»Ali nič ne plačujemo? Ali nas hranijo zastonj?«

»Seveda plačujemo, naši sorodniki plačujejo za nas, petnajst funtov na leto za vsako dete.«

»Zakaj pa imenujejo potem tako šolo dobrotvorno šolo?«

»Ker petnajst funtov ne zadostuje za oskrbo in učenje, in primanjkljaj krijejo z milodari.«

»Kdo kaj daruje?«

»Razne dobrotne dame in gospodje v sosesčini in v Londonu.«

»Kdo je bila tista Naomi Brocklehurst?«

»Dama, ki je zgradila novi del hiše, kakor pravi plošča; nje sin nadzira in vodi tukaj vse.«

»Kako to?«

»Ker je blagajnik in vodja zavoda.«

»Potem ta hiša ni last tiste visoke gospe, ki nosi uro in ki nam je velela dati sira in kruha?«

»Oh ne! Ko bi le bila Miss Temple lastnica! Odgovarjati mora gospodu Brocklehurstu za vse, kar ukrene. Gospod Brocklehurst nam vso hrano in vso obleko sam kupuje.«

»Ali živi tukaj?«

»Ne, dve milj daleč od tu, v velikem gradu.«

»Ali je dober človek?«

»Duhovnik je in hvalijo ga, da stori mnogo dobrega.«

»Ali je tista visoka dam Miss Temple?«

»Da.«

»In kako je ime drugim učiteljicam?«

»Tista z rdečim licem je Miss Smith«; le-ta vodi krojaštvo in kroji — ker vso obleko: krila, kožuhe in vse si živimo same. — Tista majhna črnka se imenuje Miss Scatcherd«; poučuje zgodovino in slovnico in presluhuje ponovitve drugega razreda. In tista, ki nosi šal in si je privezala na strani žepni robec z rumenim trakom, je madama Pierrot«; prihaja iz Lislea v Franciji in poučuje francoščino.«

»Ali ljubite učiteljice?«

»Še precej.«

»Ali Vam je draga majhna črnka in madama P... ne znam izgovarjati njenega imena kot Vi.«

»Gospodična Scatcherd je nagla — pazite, da je ne užalite. Madama Pierrot ni zlobna.«

»Toda Miss Temple je najboljša od vseh, kaj ne?«

*) Izg.: Smis, Skečard, Pieró.

»Gospodična Temple ima dobro srce in bistro glavo. Ona vse druge učiteljice nadkriljuje, ker zna mnogo več kot one.«

»Ali ste že dolgo tu?«

»Dve leti.«

»Ste sirota?«

»Mati mi je umrla.«

»Ali ste srečni tukaj?«

»Preveč me izprašujete. Za danes sem Vam že dosti povedala. Zdaj bi pa rada čitala.«

Toda v tem hipu je pozvonilo k obedu. Vsi so silili v hišo. Vonj, ki se je zdaj širil po refektoriju, je bil le za spoznanje bolj vabljiv kot tisti, ki se je nudil našim nozdrvam zajutruku. Obed so nam bili prinesli v dveh velikih cinastih skledah, iz katerih je vstajal močen sopuh, dišeč po žaltavi masti. Uverila sem se, da je bila jed sestavljena iz brezpomembnega krompirja in čudnih odrezkov rjavega mesa. To so bili zmešali in skuhal. Od te kuhe je dobila vsaka gojenka priličen krožnik. Jedla sem kolikor sem mogla in ka priličen krožnik. Jedla sem, kolikor sem mogla, in po obedu smo odšle takoj v učilnico. Nemudoma smo se začele učiti in pouk je trajal do pete ure.

Edini važnejši dogodek tega popoldne je bil ta, da je gospodična Scatcherd med zgodovino ukazala tisti deklici, s katero sem se na verandi pomenkovala, naj stopi v sredino velike učilnice. Kazen se mi je zdela zelo sramotna, zlasti za tako veliko dekle — saj ji je bilo štirinajst let ali še več. Pričakovala sem, da bo kazala znake velike zadrege in sramu, a na moje presenečenje ni ne jokala ne pordela; mirno, dasi resno, je stala, osrednji cilj vseh oči. »Kako neki more to tako mirno prenašati, tako vdano?« sem se vpraševala. »Ko bi bila na njenem mestu, bi si menda želela, naj bi zemlja zazijala in me požrla. Kakor da misli na vse, le ne na svojo kazen, le ne na svoj položaj; kakor da misli na nekaj, kar se ne nahaja ne okoli nje ne pred njo. Slišala sem o sanjah z odprtimi očmi — ali sedaj tako sanja? Oči je povesila, a vem, da ne vidi tal — kakor bi gledala vase, v svoje srce. Mislim, da vidi to, česar se spominja, in ne tega, kar je res prisotno. Rada bi vedela, kakšna je ta deklica — ali je dobra ali hudobna.«

Kmalu po peti uri smo dobile južino — majhno skodelico kave in pol kosa črnega kruha. Použila sem kruh in popila kavo s slastjo, a želela sem si še enkrat toliko, ker sem bila še vedno lačna. Sledilo je pol ure odmora. Nato je prišlo učenje, nato čaša vode in kos ovsenega kolača, molitev in postelja. Takšen je bil moj prvi dan v Lowoodu.

VI. poglavje.

Drugi dan je začel kot prvi. Vstale smo in se oblekle pri lučkah, toda umiti se nam ni bilo treba, ker je bila voda v vrčih zmrznila. Prejšnji zvečer se je bilo vreme izpremenilo in tanek severovzhodni veter je vso noč pihal skozi reže in razpoke oken v našo spalnico, da smo kar drgetale v posteljah, in je bil izpremenil vodo v vrčih v led.

Še preden so minile molitve in čitanje biblije, kar je trajalo dobro uro, sem mislila, da me bo konec od ščemečega mraza. Nazadnje pa je le prišel čas zajutruka in to pot kaše ni bila prismojena; bila je užitna, toda bilo je je premalo. Kako majhen se mi je zdel obrok! Da bi je bilo vsaj dvakrat toliko!

Zahtevajte povsod „Večernik“!

Opremljeno sobo

takoj oddam. Ob brodu 3. 5887

Mirna triletna družina

išče sobo in kuhinjo za 1. februar ali pozneje. Ponudbe na upravo lista pod »Državni nameščenec«. 5890

zastopniki se sprejmejo

Double ura zapestnica

je bila izgubljena med Št. Iljem in Mariborom. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi v modnem salonu Zidarich, Stolna ulica 1. 5898

Postrežkinja

pridna in poštena, išče zaposlitev za popoldne. Naslov v upravi lista. 6000

Gospodično

s stalno službo in pošteno, sprejemem na stanovanje. Aleksandrova cesta 17, vrata 8, vprašati po 15. uri. 5889

Lepo opremljeno sobico

z električno lučjo takoj oddam. Delavska ulica 51 (kolonija). 5888

Solnčno stanovanje

obstoječe iz dveh sob in pritlikla v sredini mesta, oddam zakoncem brez otrok s 1. januarjem. Naslov pustiti v upravi Večernika. 5892

Solnčno suho stanovanje

sobo in kuhinjo oddam takoj v najem. Studenci, Vodnikova ul. 28. 5891

Pritlikla hiša

v centru mesta Maribora na prometnem kraju pod ugodnimi plačilnimi pogoji na prodaj. Naslov v upravi lista. 5886

Ogloboko užaloščen! sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, da nam je neizprosna usoda dne 28. decembra ob 22. uri ugrabila iz našega rodbinskega kroga našega 68letnega blagega soproga, očeta, brata, tasta, gospoda

Primoža Pucelja

kazničniškega paznika v pokoju.

Pogreb pokojnika bo v sredo, dne 30. decembra ob pol 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju.

V Mariboru, dne 28. decembra 1931.

Uršula Pucelj, roj. Zgonc, soproga, Ljudevit, Stanislav, Josip, sinovi, Ela, Marica Kitzler, Branka, Dora Irgolič, hčerti, Leopold Kitzler, dr. Fran Irgolič, zeta, Francka Pucelj, roj. Arko, snaha, Edi Lončič Kitzler, Sonja, Fanja, Borut Irgolič, Elca Pucelj, vnuki in ostali sorodniki.

Silvestrovi karpi

5897 se dobijo dnevno po najnižji ceni pri tvrdki

Ferd. Greiner

Maribor, Gosposka ul. 2

Podpisani Marko Verlak obžalujem, kar sem govoril žaljivega o gosp. Henriku Koprivnicku.

Marko Verlak

Pragersko 60

5893